Eduskunta
Maa- ja metsätalousvaliokunta

Asia: E 17/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje_suurpedot_ennakkovaikuttaminen ja E 18/2024 vp Valtioneuvoston selvitys: E-kirje, Bernin sopimuksen muuttaminen suden osalta

Ere Grenfors
Luonnon- ja riistanhoitopäällikkö
Suomen Metsästäjäliitto

7.5.2024

E 17/2024 VP VALTIONEUVOSTON SELVITYS: E-KIRJE_SUURPEDOT_ENNAKKOVAIKUTTAMINEN

- Metsästäjäliitto **yhtyy vahvasti Suomen valtioneuvoston muodostamaan näkemykseen suden suojelutarpeen arvioinnista** ja pitää tärkeänä, että komissio tarkastelee suden suojelutarvetta luontodirektiivin osalta Bernin sopimukseen mahdollisesti tehtävien muutosten pohjalta.
- Komission tulisi suden ohella arvioida **myös muiden suurpetokantojen**, kuten esimerkiksi Suomen suotuisalla suojelun tasolla olevan karhukannan suojelutarvetta (IV --> V)
- Myös Suomen **vahva ilveskanta** on suotuisan suojelutason johdosta luontodirektiivin liitesiirron (IV --> V) tarpeessa.
- Luontodirektiivin liitteiden muuttamistarvetta tulee tarkastella tieteellisen ja teknisen kehityksen valossa luontodirektiivin 19 artiklan edellyttämällä tavalla.
- On tärkeää hahmottaa, että **luontodirektiivin liitteitä ei ole tarkoitettukaan pysyviksi, vaan niitä tulee tarkastella dynaamisesti** ajankohtaiseen tieteelliseen tietoon pohjautuen kunkin lajin osalta.
- Voimassa olevan hallitusohjelman mukaisesti suurpetopolitiikkaa on hoidettava tavalla, joka huomioi myös **sosiaalisen kestokyvyn**.
- Hallitusohjelman mukaan **suurpetojen kannanhoidollinen metsästys turvataan lainsäädännöllä ja jo aloitettua työtä kannanhoidollisen sudenmetsästyksen mahdollistamiseksi jatketaan eduskunnan päätöksen mukaisesti.**
- Lisäksi hallitusohjelmassa todetaan, että hallitus mahdollistaa sellaisten lajien metsästyksen ja hyödyntämisen, joiden kanta on riittävän vahva ja joista on haittaa luonnolle ja ihmisille.
- Luontodirektiivin liitteiden muuttamisen menettelyä suurpetojen osalta tarkasteltava niin, että se mahdollistaisi **direktiivien liitteiden muuttamisen** suotuisan suojelun tasolla olevien populaatioiden osalta nykyistä jouhevammin.

METSÄSTÄJÄLIITTO

- Suomen susikanta on kasvanut yhtäjaksoisesti vuodesta 2017.
- Aivan erityisesti kanta on kasvanut lounaisessa ja läntisessä Suomessa, jossa myös ihmisasutus on tiheämpää kuin itäisessä Suomessa. Tämä on aiheuttanut huomattavia sosioekonomisia ongelmia sekä uhkaa ja vahinkoja kotieläimille sekä metsästyskoirille. Myös lasten kuljettaminen kouluun suurpetovaaran takia on yleistynyt maassamme merkittävästi.
- Suomen **karhu- ja ilveskannat ovat Euroopan mittakaavassa varsin vahvoja ja myös suotuisalla suojelutasolla**. Kannan lähes rajoittamaton runsastuminen kannanhoidollisen metsästyksen estyttyä todennäköisesti kasvattaisi erityisesti karhun aiheuttamien vahinkojen määrää sekä pidemmällä aikavälillä myös turvallisuusriskiä ihmistä kohtaan.
  - Ääriesimerkkinä Euroopassa voidaan pitää turvallisuusriskin osalta pitää Romaniaa, jossa metsästämätön ja runsas karhukanta aiheutti vuonna 2019 peräti kahdeksan ihmisen kuoleman sekä 76 ihmisen raatelun.
- Suomen suurpedot ovat viime vuosikymmeninä pysyneet ihmisarkoina **kannanhoidollisen metsästyksen ansiosta.**
- Esimerkiksi karhukannassa metsästys on kohdentunut pääasiassa nuoriin karhuyksilöihin, jotka eivät ole riittävästi oppineet väistämään ihmistä. **Kannanhoidollisella metsästyksellä on poistettu niitä karhuyksilöitä, jotka ovat käyttäytyneet välinpitämättömästi tai pelottomasti ihmistä kohtaan.**
- Luontodirektiivin liitesiirrot mahdollistaisivat yleisesti **suurpetokantojen adaptiivisen sääntelyn ja niiden pysymisen ihmisarkoina, mikä on sekä ihmisen että suurpetojen itsensä etu.**
- Pyrkimys suurpetojen liitesiirtoihin sekä Bernin sopimuksessa että luontodirektiivissä on erittäin kannatettava, on kuitenkin **tiedostettava merkittävä riski muiden jäsenmaiden kielteisistä kannoista esitettyihin muutoksiin ja siten esitysten kaatumiseen äänestyksissä.** Bernin sopimuksen liitemuutoksiin tarvitaan määräenemmistö ja luontodirektiivin liitteiden muuttamiseen tarvitaan neuvoston yksimielinen päätös.
- **On kohdistettava voimakasta panostusta kansallisiin toimiin eli tarvittaviin laki- ja asetusmuutoksiin siten,** että **suurpetojen kannanhoidollinen metsästys mahdollistuu maassamme**. Tarvitaan vahvoja ja hallintotuomioistuinkäsittelyn kestäviä kotimaisia lainsäädännön ja suurpetohallinnon kehittämisen ratkaisuja, jotka mahdollistavat suurpetokantojen hoidon nykyistenkin luontodirektiivin liitelistausten mukaan, kuten Ruotsissa.

METSÄSTÄJÄLIITTO

E 18/2024 VP Komission ehdotus EU:n kannaksi Euroopan luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön sekä niiden elinympäristön suojelusta tehdyn yleissopimuksen (Bernin sopimus) pysyvän komitean 44. kokouksessa suden (Canis lupus) suojelun osalta

- Valtioneuvosto on linjannut, että **Suomi edistää suurpetoja, erityisesti sutta**, **koskevan sääntelyn kehittämistä vastaamaan paremmin kantojen nykyistä tilaa.**

- **Metsästäjäliitto tukee voimakkaasti Suomen kantaa** ja kannattaa komission aloitetta suden suojelutarpeen arvioinnista Bernin sopimuksessa ja tukee myös komission ehdotusta EU:n kannaksi suden siirtämiseksi Bernin sopimuksen liitteestä II (täysin rauhoitetut eläinlajit) liitteeseen III (suojeltavat eläinlajit).

- Ehdotetut muutokset vaikuttavat asianmukaisilta, kun otetaan huomioon erityisesti kannan tilan nykyiset kehityssuuntaukset sekä se suojelun taso, jonka sopimuksen liitteen III mukainen lajien suojelujärjestelmä tarjoaa.

- Hallitusohjelman mukaisesti Suomen **suurpetopolitiikkaa on hoidettava tavalla, joka huomioi myös sosiaalisen kestokyvyn**, ja lisäksi suurpetojen **kannanhoidollinen metsästys turvataan lainsäädännöllä.**

- **Jo aloitettua työtä kannanhoidollisen sudenmetsästyksen mahdollistamiseksi jatketaan eduskunnan päätöksen** (EK 41/2022 vp – KAA 4/2020 vp) **mukaisesti**.

- Lisäksi hallitusohjelmassa todetaan, että hallitus mahdollistaa sellaisten lajien metsästyksen ja hyödyntämisen, joiden kanta on riittävän vahva ja joista on haittaa luonnolle ja ihmisille. **Metsästäjäliitto näkee välttämättömänä, että tämä hallitusohjelmaan kirjattu tahtotila toteutetaan pikaisesti.**

METSÄSTÄJÄLIITTO

KIITOS MIELENKIINNOSTA!

METSÄSTÄJÄLIITTO